

Село живе доти, доки існує в ньому школа

З кожним днем осінь із заздрісною наполегливістю влітає жовтікоси в зелень дерев, перегортає листки календаря. Коротшають дні, довшають ночі. Саме в цю пору, в першу неділю жовтня, на благодатну українську землю приходять одне з найпрекрасніших професійних свят — День працівників освіти. Чим живе нині село? Зокрема й освітяни, які там мешкають? Які проблеми найбільше турбують? Аби дослідити тему, вирішили завітати до Чемернянської ЗОШ I-II ступенів, що на території Туговицької сільської ради. У порівнянні з іншими населеними пунктами, Чемерне - невелике, молоде, тут налічується 219 господарських дворів і мешкають 988 гостинних і щирх душею селян.

З історичних джерел

У 1945 році біля залізниці Київ-Сарни-Ковель відкрили торфопідприємство, побудували бараки (гуртожитки) для працівників. Для роботи залучали мешканців із сусідніх сіл. Поступово з'їжджалися люди, зводили будинки, створювали сім'ї. Так виникло селище Чемерне.

Перша народна назва (неофіційна) — Мурованка (у свідоцтвах до 1945 року і навіть після писали село Довге). Станцію Туговичі (відкрили в 1910 році біля села Довге, нині неіснуюча) мали збудувати в центрі нинішнього Чемерного. Тому пан вирішив звести собі біля майбутньої станції дім (нині це приміщення називають конторою), бо в ньому була контора торфопідприємства. Зараз воно використовується для потреб сільської школи (актова та спортивна кімнати). Через те, що в цій місцині було декілька хатин під соломою, а панську світлицю будували (мурували) з каменю та цегли, то цю будівлю й місцевість стали називати Мурованкою.

Щодо походження назви селища Чемерне існує дві версії: перша — від рослини чемериці, якої було багато на місцевих торфових болотах (вони є на картах краю II половини ІХ століття), друга — від прізвища інженера Чемернянського, який набирав людей на будівництво дерев'яного залізничного моста через магістральну канаву, що осушувала болото. Люди, які там працювали, казали, що йдуть на роботу до Чемернянського. Згодом назва Мурованка відпала й село стали називати Чемерне, а торфовище - «Чемернянське». Нині в населеному пункті є п'ять магазинів, діють школа, бібліотека, клуб, ФАП, молитовний будинок громади євангельських християн баптистів, пилорама, ТОВ «Сарниторф», є неіснуюче приміщення дитячого садка.

Творці майбутнього нації

«Щоб дати учневі іскорку знань, учитель повинен увібрати ціле море світла», - сказав великий український педагог Василь Сухомлинський. Саме цими мудрими словами керується у своїй діяльності колектив Чемернянської ЗОШ I-II ступенів, який очолює досвідчений директор, математик за фахом Марія Цуман.

«Наша школа працює з 1959 року, - ділиться своїми думками Марія Василівна. — Педагогічний колектив молодий, згуртований, дружний. Усі вчителі (а їх 21) намагаються дати учням міцні та ґрунтовні знання, урізноманітнюють форми та методи роботи, проводять цікаву гурткову й позашкільну роботу.

Для такої кількості дітей (174) приміщення дуже маленьке, тому в нас двозмінне навчання, що створює незручності в організації навчально-виховної та гурткової роботи. У зимовий період, коли дні короткі, темно, учням важко добиратися після уроків до своїх осель. Аби зняти проблему, можна використати нове приміщення дитячого садка, що пустує. Його передали на баланс відділу освіти РДА, потрібні тільки гроші та ремонт.

Водночас щиро дякуємо керівникам району, відділу освіти РДА, сільській раді, батькам за виділені кошти та допомогу в перекритті даху навчального закладу металочерепицею, пресвітеру Михайлові Маковецькому, який придбав вагонку на стелю в кімнаті вишивки, керівникам ТОВ «Сарниторф» - за матеріальну у проведенні різних заходів для дітей.

Попри труднощі, робимо все для того, аби належним чином організувати навчально-виховний процес. Педколектив працює над проблемною темою: «Від інноваційного змісту технологій освіти через педагогічну майстерність учителя до формування ключових компетентностей учнів, що сприятимуть розвитку особистості та її повноцінній самореалізації в сучасному житті». В арсеналі вчителів — широке застосування традиційних методів навчання, інноваційних технологій, власні педагогічні знахідки. Дати максимум знань, зробити урок цікавим і захоплюючим — такі завдання вони ставлять перед собою. На базі школи проводять семінари вчителів. Серед наших вихованців переможці районних предметних олімпіад і конкурсів. Гордістю є Оксана Наумець, Алла Момоток, Юлія Гамза, Петро Шевчук та ін.».

У навчальному закладі із 174 учнів 90% - віруючі. Проте, за словами директора, вони беруть активну участь у його житті, є патріотами України. Великого значення надають родинно-сімейному вихованню. Чимало питань вирішують на загальношкільних батьківських зборах, проводять конкурс «Мама, тато і я - найкраща сім'я». Традиційними стали заходи, приурочені до державних і християнських свят. Батьків дітей залучають до робіт із благоустрою школи, її ремонту. У «Світлиці» проводять позашкільні виховні заходи.

Проблемою для чемернянських педагогів, батьків є стан здоров'я учнів. Чорнобильська трагедія наклала свій відбиток. Ослаблені імунітети дитячих організмів, носові кровотечі, головний біль - супутники їхнього життя. Як відомо, у перші дні аварії на ЧАЕС ліву частку радіаційного пилу прийняли на себе ліси, тому використання дров для трубкового опалення, та й брикету, торфу, є додатковою дозою радіоактивного опромінені Торфові ґрунти, де селяни вирощують картоплю, овочі, і за 28 років після катастрофи не поглинули продуктів розпаду атому, якими є важкі метали цезій-137, стронцій та інші. Споживання забрудненої радіонуклідами продукції молока - ще одна загроза здоров'ю дітям. На жаль, у нас, дорослих, увага до проблеми з часом притупилася, але вона досі не зникла. Тому медичне обстеження учнів із Чемерного провідними фахівцями вкрай необхідне.

Високо несе честь педагога

На пропозицію написати про когось у «районці» з кращих педагогів дирекція школи без вагань назвала учительку початкових класів Наталію Шевчук. Справа в тому, що Наталію Ростиславівна, окрім 16 маленьких дівчаток і хлоп'яток у класі, виховує разом із чоловіком Анатолієм своїх власних 10 синів і донечок. На запитання, чи важко поєднувати це, відповіла: «Клопотів вистачає, але неважко, бо люблю дітей, віддаю їм душу, і серце для їх повноцінного навчання та виховання. Багато допомагає чоловік». Родом із Тернопільської області, молодою вчителькою приїхала 26 років тому в Чемерне. До речі, нинішній директор Марія Василівна, колеги зустріли доброзичливо, надали житло. Згодом, вийшовши заміж за місцевого юнака, вирішили добудувати батьківський дім, де й мешкають нині. Сім хлопців і троє дівчаток зростають на радість батькам. Ведуть домашнє господарство, обробляють землю. Є корова, свині, птиця. І всьому треба дати лад.

«Учителька сумлінно, добросовісно, відповідально ставиться до професійних обов'язків, - каже про Наталію Ростиславівну директор школи. — Учні мають хороші знання, виховані, дисципліновані. Прекрасна людина. Передає в старші класи згуртований колектив, з яким учителям-предметникам легко працювати».

«Наполеглива, любить дітей, - пристає до розмови завуч навчального закладу Юлія Купинська. - Вони відповідають їй взаємністю. Її нагороджували почесними грамотами відділу освіти РДА за сумлінну та багаторічну працю, значний особистий внесок у справу навчання та виховання підрастаючого покоління. Користується заслуженою повагою і в колег, і в учнів та їх батьків. Її духовне багатство, висока працездатність, доброзичливе ставлення до дітей позитивно впливають на становлення життєвої позиції юних вихованців».

Час невпинно загинає пальці років досвідченого педагога. А вони, мов загнані коні, біжать, поспішають... І ніхто не в змозі зупинити їх плин. Проте, попри труднощі, Наталія Ростиславівна виглядає молодо, сповнена енергії, натхнення, творчої наснаги для досягнення ще вагоміших здобутків у нелегкій праці.

Позаду свято тих, хто відкриває двері у квітучий сад знань, науки, мудрості. Тож хоч із запізненням, але щиро вітаємо сіячів розумного, вічного та зичимо, щоб ніколи не згасало світло вашої душі, тепло серця до улюбленої професії. Хай кожен ваш день повниться новою радістю і перемогою, нехай здійснюються ваші плани в ім'я щасливого майбутнього України.

Під час розмови з педколективом багато теплих слів випало на адресу директора школи Марії Цуман. Учителі Оксана Серветник, Олена Никитчук, Яна Мельник висловили велику вдячність їй за мудрість, людяність, високий професіоналізм, вміння завжди прийти на допомогу, зразкове керівництво.

Книги – морська глибина...

Нещодавно бібліотечні працівники району відсвяткували професійне свято. Є своя публічно-шкільна бібліотека і в Чемерному, завідує нею Тетяна Сафонова. Тут є куточок народного побуту, а ще діє дитячий ляльковий клуб «Сонечко». Каже, що подобається працювати з дітьми. Особливий день для закладу культури тоді, коли він поповнюється новою літературою. Ось і в час відвідин на столі лежали вибрані твори класиків української літератури Івана Франка, Івана Котляревського, Ольги Кобилянської, Пантелеймона Куліша, світова література. А ще самі читачі, справжні поціновувачі книги, добровільно поповнюють фонд бібліотеки. Хотілося б, на думку Тетяни Сафонові, аби надходило більше дитячої літератури, бо маленькі мешканці є найбільш частими гостями. Настав осінньо-зимовий період. За словами завідувачої, заклад культури забезпечений паливом.

Михайло Малафей